

АННОТАЦИЯ

Жазылған дипломдық жұмыстың тақырыбы:
**«Оңтүстік Қазақстандағы шөгінді бассейндердің
геодинамикалық және құрылымдық дамуының ерекшелігі және
олардың кешенді геологиялық-геофизикалық анализі негізінде
олардың мұнай мен газ құрамының критерийлері»,
«6D070600 - Геология және пайдалы қазбалар кен орындарын
барлау» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу
үшін ұсынылды**

ТӨЛЕМІСОВА ЖАМАЛ СЕРІКҚЫЗЫ

Шешіліп жатқан ғылыми немесе ғылыми-технологиялық проблеманың (тапсырманың) қазіргі жағдайын бағалау

Қазақстанның мұнай-газ құрамын негізінен Қазақстанның батыс аймақтарында (Каспий, Маңғышлақ, Үстірт) қарастырылады. Бұл аймақтардың мұнай-газ әлеуеті палеозой мен мезозой-кайнозой жамылғысының шөгінді кешендерінде зерттелген.

Бұл жұмыста ауқымды геологиялық-геофизикалық материалды жалпылау және талдау негізінде Оңтүстік Қазақстандағы бірқатар шөгінді бассейндердің мұнай-газ әлеуетінің болашағы қарастырылған.

Алғаш рет Оңтүстік Қазақстан ойпаттарындағы мұнай мен газдың мазмұнын 1925 жылы А.Д.Архангельский атап өтті [1], кейін Н.Г. Кассин [2], К.И. Сәтбаев [3, 5], Н.С. Шацкий [4] бұл сұрақты бірқатар басылымдарда атап өтті. Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде көмірсутегі шикізатын іздеу мәселелері ерекше маңызға ие болды, осыған байланысты Оңтүстік Қазақстандағы мұнай мен газды іздеу, шөгінді бассейндерді бағалау үшін іздеу-барлау экспедициясы ұйымдастырылды. Іле бассейніне көп көңіл бөлінді, мұнай мен газ әлеуетінің болашағы мезозой-кайнозой жамылғысымен байланысты болды. Бұл мәселедегі ғылыми қайшылық Шығыс Қазақстанда алғашқы анықтамалық ұңғыманы бұрғылау және аймақтық геофизикалық жұмыстарды жүргізумен аяқталды (1954). 1954-1958 жылдар аралығында бұл жерде тағы 8 терең барлау ұңғымалары бұрғыланды. Кейінгі жылдары Шу-Сарысу және Сырдария ойпаттарында іздеу-барлау жұмыстары жүргізілді. Келесі онжылдықта аймақтық, егжей-тегжейлі сейсмикалық барлау жұмыстары жүргізілді, бірқатар параметрлік іздеу және барлау ұңғымалары бұрғыланды, бұл Оңтүстік Қазақстанның шөгінді бассейндерінің мұнай-газ әлеуетінің перспективалары туралы бірқатар практикалық қорытындылар жасауға мүмкіндік берді. Шу-Сарысу ойпатында практикалық нәтижелер алынды, онда азот-гелий газының екі кен орны ашылды және төменгі көміртегі әктастарындағы жарықтарда тамшы май қосындылары түрінде мұнай мен газдың тікелей белгілері орнатылды [6-11].

70-жылдардың басында Шу-Сарысу ойпатындағы Мойынқұм шұңқырында (Айрақты құрылымы) көмірсутек газының өндірістік

фонтандары алынды. 1972 жылы Придорожное құрылымындағы жоғарғы девон шөгінділерінен көмірсутекті газдың күшті ағыны алынды.

Кейіннен геологиялық өндіріс және ғылыми-зерттеу ұйымдары Қазақстандағы мұнай мен газды шөгінді бассейндерді кешенді зерттеу бағдарламасын жүзеге асырды [12, 13]. Қазақстандағы мұнай-газ кен орындарының геологиялық құрылымы мен параметрлерін жинау, жүйелеу және сипаттау бойынша үлкен жұмыс жүргізілді. Осы әзірлемелер негізінде 2000 жылы «Қазақстанның мұнай-газ әлеуетін болжау картасы» [14] және «Қазақстанның мұнай-газ перспективалы құрылымдарының орналасу картасы» [15] дайындалып басылды.

Осы зерттеулердің нәтижелері бірқатар анықтамалық кітаптарда [16, 17], монографияларда [8] және көптеген өндірістік және тақырыптық баяндамаларда жарияланды [18, 19 және басқалары]. Мұнай-газды геологиялық аудандастырудың қазіргі заманғы тұжырымдамаларының нәтижелері, геологиялық, геофизикалық және геохимиялық мәліметтер, мұнай-газ кен орындарының құрылымы мен түзілу ерекшеліктері, сонымен қатар негізгі мұнай-газ кешендерінің перспективалық бағалары келтірілген [8].

2003 жылы Қазақстанның жетекші мұнайшылар тобы (Ақшолақов У., Жолтаев Г., Жылқайдаров С., Парагульгов Х.Х. және басқалары) Қазақстан Республикасының болжамды көмірсутегі ресурстарын бағалады [18].

Аймақтық және ареалды сейсмикалық-геологиялық-геофизикалық жұмыстардың, іздеу және барлау бұрғылау жұмыстарының, барлық 15 бассейндерде әртүрлі зерттеу түрлерін интеграциялаудың нәтижелері бойынша «Қазақстан Республикасының шөгінді бассейндерін кешенді зерттеудің» нәтижелері, оның аумағының және мұнай мен газдың ресурстық базасының келешегін қайта бағалау туралы нәтижелер 1990-2013 жылдар аралығында арнайы жұмыста қорытылған болатын.[19].

Осыған байланысты Оңтүстік Қазақстанның шөгінді бассейндерінің мұнай-газ әлеуетін бағалау мәселесі күн тәртібінде қалады, бұл өз кезегінде осы аймақта жүйелі геологиялық-геофизикалық жұмыстарды жалғастыруға бастама жасайды.

Тақырыпты дамытуға арналған негіздер мен бастапқы мәліметтер

Осы тақырып бойынша жұмыс жүргізген кезде көптеген қорлар мен әдеби көздер, сонымен қатар Оңтүстік Қазақстандағы шөгінді бассейндердің мұнай мен газ құрамымен әр жылдары айналысқан жетекші геологтар мен геофизиктердің ұзақ мерзімді далалық және камералық зерттеулерінің материалдары пайдаланылды. Сонымен қатар, ғылыми жетекшілердің, диссертацияның қос көшбасшыларының материалдары мен картографиялық (әр түрлі геологиялық, құрылымдық, литологиялық-палеогеографиялық, тектоникалық, карталар, диаграммалар, кесінділер) сияқты материалдары, мұнай-газ кешендерінің материалдық құрамын зерттеу бойынша талдамалық жұмыстардың нәтижелері қатыстырылған.

Осы жұмыстың тақырыбы бойынша соңғы жарияланған геологиялық-геофизикалық және геохимиялық зерттеулердің нәтижелері толық

пайдаланылды.

Диссертация тақырыбын әзірлеудің негізі - Оңтүстік Қазақстандағы шөгінді бассейндердің перспективалы мұнай-газ кешендерін анықтау бойынша геологиялық-геофизикалық жұмыстарды жүргізудің негіздемесі.

Зерттеу қажеттілігін негіздеу

Бұл жұмыс Оңтүстік Қазақстандағы шөгінді бассейндердің мұнай мен газдың болашағы туралы зерттеуге бағытталған алдыңғы зерттеулердің заңды жалғасы болып табылады. Бұл келесі зерттеулер ауқымын қажет етеді:

1. Шу-Сарысу, Іле және Балқаш шөгінді бассейндерінің корреляциялық геологиялық-тарихи бөлімдерін құрастыру.

2. Мұнай-газ және перспективалық мұнай-газ кешендерінің қуаттарын бөлу және негіздеу.

3. Мұнай-газ әлеуетін бағалау үшін қарастырылатын шөгінді бассейндердің палеогеодинамикалық және литологиялық-палеогеографиялық аудандарын қайта құру.

4. Материалдық құрамын зерттеу және олардағы органикалық заттарды сандық анықтау.

5. Аймақтағы мұнай-газды аймақтардың терең құрылымының геологиялық-геофизикалық моделін жасау қажеттілігі.

Ғылыми ережелердің, тұжырымдар мен ұсыныстардың дұрыстығы мен сенімділігі:

- қазіргі заманғы геологиялық, геофизикалық, құрылымдық, литологиялық және стратиграфиялық мәліметтер;

- далалық жұмыс процесінде таңдалған материалды кейіннен зертханалық зерттеумен, минералогиялық, петрографиялық, термиялық, рентгендік құрылымдық, трек-рентгенологиялық талдау әдістерімен мұнай-газ және перспективалық мұнай-газ кешендерінің анықтамалық литологиялық және стратиграфиялық учаскелері бойынша материалды зерттеу;

- Оңтүстік Қазақстандағы шөгінді бассейндердің терең құрылымының моделін жасау үшін құрылымдық және сейсмикалық мәліметтерді түсіндірудің ғылыми негізделген әдістері;

- шөгінді бассейндердің литологиялық және стратиграфиялық реконструкцияларын құру және нақтылау;

- қарастырылатын шөгінді бассейндердің көмірсутегі әлеуетін бағалау.

Дамудың жоспарланған ғылыми-техникалық деңгейі туралы ақпарат

Жүргізілген жұмыстардың нәтижесінде Оңтүстік Қазақстанның шөгінді бассейндерінің мұнай-газ әлеуеті бағаланады және негізгі мұнай-газ және перспективалық кешендердің болжамдық қорлары анықталады. Алға қойылған міндеттерді шешу үшін литологиялық және палеогеографиялық карталар мен кесінділер, ең маңызды тарихи-геологиялық оқиғалар жиынтығы құрастырылады. Бұл карталар шөгінді бассейндерде олардың пайда болу кезеңінде болған ареалды өзгерістерді бағалауға мүмкіндік береді деп болжануда. Мұнай-газ кешендерінің аумақтық өзгерістері мен

қалыңдығы олардағы шөгу аймақтарын және мұнай көзі кешендерінің органикалық заттарының таралу аймақтарын анықтаған кезде ескерілетін болады, бұл, сайып келгенде, облыстың көмірсутектерінің болжамды қорларын бағалауға мүмкіндік береді. Эталондық учаскелерден алынған сынамалар негізінде жылу көздерінің кешендеріне термиялық, рентген-дифрактометриялық және жолдық талдау жүргізіліп, олардағы органикалық заттардың құрамы анықталады. Осы алынған параметрлердің барлығы болжамды көмірсутегі ресурстарын бағалауға негіз болды.

Патенттік зерттеулер және олардың қорытындылары туралы

Патенттік зерттеулерді талдау қазіргі кезде сейсмикалық барлау мен магнитометрияны қолдана отырып, мұнай мен газды қабаттардың диагностикасына байланысты нақты мәселелерді шешуге бағытталған геофизикалық жұмыстардың басым екендігін көрсетеді.

Дипломдық жұмысты метрологиялық қамтамасыз ету туралы ақпарат

Зерттеу нәтижелерінің жоғары сапасына қол жеткізу және құрылымдық-материалды кешендердің материалдық құрамын зерттеу бекітілген стандарттарға сәйкес метрологиялық және көмекші техникалық қызметтермен қамтамасыз етіледі.

Тақырыптың өзектілігі

Қазіргі заманғы әлемдік экономиканың көмірсутегі шикізатына деген қажеттіліктерімен анықталады. Бүгінгі күні Оңтүстік Қазақстандағы мұнай-газды аймақтардың (Шу-Сарысу, Илийский, Прибалхашский) геологиялық-геофизикалық сипаттамалары туралы мәліметтер соңғы түзетулер мен толықтыруларды қажет, геологиялық, литологиялық және стратиграфиялық, аналитикалық, геодинамикалық, геофизикалық, бұрғылау және геохимиялық зерттеулер, мұнай мен газдың критерийлерін анықтау мақсаты.

Пластиналық тектоника теориясы өзінің дамыған физикалық және теориялық негіздерімен мұнай және газ бассейндерін қалыптастыру модельдерін жасау мен негіздеу үшін жеткілікті сенімді негіз болып табылады. Осыған байланысты әр түрлі геодинамикалық жағдайларда көмірсутектердің жинақталуының белгілі бір мамандануы мен нақты механизмдері туралы сенімді түрде айта аламыз, олардың өнеркәсіптік дамуы экономикалық қызығушылық тудырады. Геологиялық, геофизикалық және геохимиялық деректерді кешенді түсіндіру негізінде Оңтүстік Қазақстан аумағында (Шу-Сарысу, Балқаш және Іле бассейндері) орналасқан мұнай мен газдың және перспективалы шөгінді бассейндердің пайда болуын, дамуын және құрылымын көрсететін геодинамикалық модельдер әзірлеу жоспарлануда. олардың құрамындағы мұнай мен газ.

Тақырыптың жаңалығы

Бұл жұмыс республиканың минералды-шикізат базасының перспективаларын нарықтық қатынастардың қазіргі заманғы талаптарын ескере отырып кеңейтуге тікелей байланысты Оңтүстік Қазақстан аумағының геологиясын, терең құрылымын және көмірсутегі әлеуетін бағалауға нақты үлес болады. Бұл зерттеуде Оңтүстік Қазақстанның болашағын бағалау

мақсатында геодинамика, терең геофизика, мұнай-газ кешендерінің материалдық құрамын зерттеу саласындағы заманауи жетістіктер қолданылып, жүзеге асырылуда. Көмірсутектер шөгінділерін анықтау және диагностикалау үшін магниттік барлау әдісі бойынша жаңа әзірлемелер ұсынылды. Оңтүстік Қазақстанның шөгінді бассейндерінің болжамды көмірсутек ресурстарын есептеу үшін геологиялық параметрлер (литологиялық-стратиграфиялық, литологиялық-палеогеографиялық, құрылымдық, геофизикалық және т.б.) белгіленді және негізделді.

Бұл жұмыстың басқа зерттеу жұмыстарымен байланысы

Автор келесі ғылыми жобаларды іске асыруға қатысты:

1. «Инновациялық нәтижелерге бағытталған университет ғылымының мақсатты дамуы», 5-тақырып: «Қазақстанның шөгінді бассейндерінде шөгінді (стратиграфиялық) мұнай-газ тұзақтарында іздеу, барлау және өндіру үшін қазіргі заманғы геологиялық-геофизикалық және петрофизикалық талдаудың тиімді технологиясын жасау», кезең 2011 ж. -2014;

2. Бағдарлама 120 «Ғылыми зерттеулерді гранттық қаржыландыру» тақырыбы бойынша: № 0112RK00470 «Оңтүстік Қазақстанның шөгінді бассейндерінің мұнай-газ әлеуетін бағалау», 2012-2014 жылдар кезеңі;

3. Ғылыми зерттеулерді, Ақпараттық және телекоммуникациялық технологияларды гранттық қаржыландыру. 1.1 Ғарыштық жүйелер мен технологияларды құру және дамыту. «Қазақстандағы мұнай-газ саласының технологиялық мәселелерін шешуге арналған ұлттық бағдарламалық жасақтаманы әзірлеу және енгізу» 2015-2017 жылдар кезеңі, Қазақстанның шөгінді бассейндерінде мұнай мен газдың құрамын болжау және іздеу-бағалау жұмыстарын жүргізу үшін ғарыштық түсірілім деректерін өңдеу мен талдаудың инновациялық технологияларын әзірлеу;

1. Мақсаттық бағдарлама: № BR05236800 «Қазақстанның мұнай-газ саласындағы стратегиялық және қолданбалы мәселелерін шешу» бөлімі бойынша 1. Қазіргі заманғы геологиялық-геофизикалық зерттеулердің деректерін талдау негізінде 2018-2020 жылдар кезеңінде ірі мұнай-газ перспективалы аймақтарын анықтау мақсатында Қазақстандағы мұнай мен газды бассейндердің геодинамикалық модельдерін қалыптастыру.

Зерттеудің мақсаты - Оңтүстік Қазақстандағы шөгінді бассейндердің құрылымын геологиялық-геофизикалық талдау, көмірсутегі әлеуетінің келешегін бағалаумен. Жұмыстың жеке бөлімдері үшін зерттеудің міндеттері:

1. шөгінді бассейндер жамылғысының құрылымдық-материалды кешендерінің құрылымдық ерекшеліктерін, литологиялық-стратиграфиялық корреляциясы мен материалдық құрамын және олардың мұнай-газ құрамын зерттеу;

2. жоғарғы палеозой мен мезозой-кайнозой жыныстарының сынамалары мен шөгінділерін термиялық, рентгендік дифракция және жолды зерттеу;

3. геофизикалық мәліметтерді қолдана отырып Оңтүстік Қазақстанның шөгінді бассейндері жабыны мен жеретөлесінің терең құрылымын зерттеу;

4. «Түркістан» терең геологиялық-геофизикалық профилін құру;

5. көмірсутек шөгінділерін оқшаулау факторларын анықтай отырып, аймақтың мұнайгазды аймақтарының терең құрылымының геологиялық-геофизикалық моделін құру.

Зерттеу нысаны: көмірсутегі кен орындарын іздеу мен барлау перспективаларын болжамды бағалаумен Оңтүстік Қазақстанның шөгінді бассейндері (Шу-Сарысу, Прибалхаш, Іле).

Зерттеудің негізгі міндеттері:

1) құрылымның ерекшеліктерін, стратиграфиялық корреляциясын және шөгінді бассейндердің НКК жамылғысының материалдық құрамын түсіндіру;

2) палеозой тектоникасын және Оңтүстік Қазақстанда шөгінді бассейндердің пайда болуының литологиялық-палеогеографиялық жағдайларын зерттеу. Шөгінді бассейн жамылғысының картасы;

3) мезозой-кайнозой тектоникасын және Оңтүстік Қазақстанда шөгінді бассейндердің пайда болуының литологиялық-палеогеографиялық жағдайларын зерттеу;

4) геодинамикалық талдау және шөгінді бассейндердің пайда болу шарттары;

5) геофизикалық деректерді пайдалана отырып, Оңтүстік Қазақстанның шөгінді бассейндері жабыны мен жертөлесінің терең құрылымын зерттеу. «Туркестанский» геологиялық-геофизикалық профиліне сәйкес терең геологиялық-геофизикалық интерпретация;

6) шөгінді бассейндердің құрамындағы мұнай мен газдың факторлары мен критерийлерін анықтау және негіздеу.

Қорғауға ұсынылған ғылыми ұстанымдар мен нәтижелер:

1) жабын мен жертөленің анықталған құрылымдық-материалдық бірліктерін негіздеу және соның негізінде перспективалы мұнай-газ және кешендердің көлемдері мен қалыңдығын нақтылау, сондай-ақ заманауи талдау әдістерін қолдана отырып мұнай-газ кешендерінің материалдық құрамын зерттеу;

2) геологиялық-геофизикалық деректерді кешенді талдау негізінде және аймақтың дамуы үшін геодинамикалық жағдайларды қалпына келтіру негізінде шөгінді бассейндердің терең құрылымының моделін құру;

3) шөгінді бассейндердегі шикізаттың болжамды көмірсутек ресурстарын бағалау.

Ғылыми және практикалық маңызы

Ұсынылған тақырып мағынасы бойынша ғылыми-қолданбалы болып табылады. Осыған байланысты зерттеуді жалпылау - бұл нарықтық қатынастардың жаңа талаптарын ескере отырып, елдің минералды-шикізат базасын кеңейту перспективаларын одан әрі зерттеу үшін ғылыми және практикалық маңызы зор Қазақстандағы көмірсутектердің геологиясы мен болжамын зерттеуге қосқан үлес.

Жұмыстың орындалуы автордың көптеген жарияланымдарында геологияның әр түрлі аспектілерін, Оңтүстік Қазақстандағы шөгінді бассейндердің көмірсутегі әлеуетінің перспективаларын негіздеуге

бағытталған литологиялық-палеогеографиялық, палеогеодинамикалық және аналитикалық зерттеулерді суреттейді.

Апробация

Диссертациялық жұмыстың негізгі ережелері халықаралық конференцияларда баяндалды және талқыланды:

1) VII Халықаралық симпозиум «Ішкі орогендердің геодинамикасы және геоэкологиясы мәселелері» - 2017 ж. 19-24 маусым - Бішкек - «Көмірсутектер кенорындарын іздеудегі заманауи жоғары дәлдіктегі геофизикалық әдістердің рөлі туралы» және «Палеозойда Қазақстанның негізгі мұнай-газ бассейндерінің қалыптасуының геодинамикалық шарттары»;

2) Төртінші Халықаралық ғылыми конференция «Альтаидтер мен Уралидтердің корреляциясы: литосфераның терең құрылымы, стратиграфия, магматизм, метаморфизм, геодинамика және металлогения» - 02-06 сәуір, 2018 жыл, Новосибирск - «Мезозой жыныстарының перспективалы мұнай көзі кешенінің материалдық құрамын зерттеу деректері. Іле бассейнінің кайнозойлық жамылғысы »және« Шу-Сарысу бассейні жамылғысының стратиграфиялық қимасының салыстырмалы сипаттамасы және оның көмірсутектерді іздеуге мамандануы »;

3) Ресей Ғылым академиясының Ұлттық жиналысының 40 жылдығына арналған Халықаралық мерейтойлық ғылыми конференция. - 2018 ж., Бішкек - «Шу-Сарысу мұнай-газ бассейнінің оңтүстік-батыс бөлігі көмір-пермь бөлігі жыныстарының материалдық құрамын зерттеу»;

4) «Магматикалық және метаморфтық кешендердің петрологиясы» халықаралық қатысуымен Бүкілресейлік конференция - 27-30 қараша, 2018 ж., Томск - «Шу-Сарысу бассейнінің оңтүстік-батыс бөлігіндегі карбон-пермь дәуірінің шөгінділеріндегі органикалық заттардың құрамын зерттеу деректері» және » Оңтүстік Қазақстанда шөгінді бассейндердің пайда болуының геодинамикалық шарттары (Шу-Сарысу, Прибалхаш, Іле) »;

5) «Ғылыми зерттеулердегі заманауи техникалар мен технологиялар» жас ғалымдар мен студенттердің халықаралық конференциясы - 24-26 сәуір, 2019 ж., Бішкек - «Оңтүстік Қазақстанның шөгінді бассейндеріндегі органикалық заттардың материалдық құрамы және таралуы»;

6) «Жетілген кен орындарын пайдаланудың жағдайы мен болашағы» халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы - 16-17 мамыр, 2019 ж., Ақтау - «Оңтүстік Қазақстанның Шу-Сарысу, Іле, Балқаш шөгінді бассейндерінің болжамды көмірсутегі әлеуетін бағалау».

Жарияланымдар

Диссертация тақырыбы бойынша 19 ғылыми жұмыс жарияланды, оның ішінде 4-уі білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті ұсынған ғылыми басылымдарда, 4-уі Scopus компаниясының ақпараттық базасына енгізілген халықаралық ғылыми журналда, 11-і халықаралық конференциялардың материалдарында.

Диссертацияның негізгі ережелері келесі еңбектерде жарияланған:

1) Төлемісова Ж.С. Батыс Сібір, Каспий және Шу-Сарысу бассейндерінде көмірсутектердің шөгінді тұзақтарын құрудың салыстырмалы

сипаттамалары мен шарттары // ҚР ҰҒА Известия. Геологиялық және техникалық сериялар - Алматы, 2017. - No 2 (422). - Б.56-61.

2) Төлемісова Ж.С., Трипольский В.П., Коробкин В.В. Көмірсутегі кенорындарын іздеудегі заманауи жоғары дәлдіктегі геофизикалық әдістердің рөлі туралы // Ішкі орогендердің геодинамикасы мен геоэкологиясының мәселелері: есептер тезистері. VII Халықаралық симпозиум. - Бішкек, 2017. 154-160 бб.

3) Төлемісова Ж.С., Коробкин В.В. Палеозойда Қазақстанның негізгі мұнай-газ бассейндерінің пайда болуының геодинамикалық шарттары // Ішкі орогендердің геодинамикасы мен геоэкологиясының мәселелері: есептер тезистері. VII Халықаралық симпозиум. - Бішкек, 2017. -- 76-80 бб.

4) Төлемісова Ж.С., Коробкин В.В. Палеозойдағы Қазақстанның негізгі мұнай-газ бассейндерінің геодинамикалық эволюциясының ерекшеліктері // - ҚБТУ хабаршысы. Мұнай және газ сериялары. инженерия.- Алматы, 2017. – №4 (43). – Б.52-61.

5) Төлемісова Ж.С., Коробкин В.В., Саматов И.Б. Іле бассейнінің мезозой-кайнозой жамылғысының перспективалы мұнай көзі кешенінің материалдық құрамын зерттеуден алынған мәліметтер // АЛТАЙДАР МЕН УРАЛИДТЕРДІҢ КОРРЕЛЯЦИЯСЫ литосфераның терең құрылымы, стратиграфия, магматизм, метаморфизм, геодинамика және металлогения. 4-ші Халықаралық ғылыми конференция материалдары. –Новосибирск, 2018. - Б. 156-159.

6) Төлемісова Ж.С., Коробкин В.В. Шу-Сарысу бассейні қабатының стратиграфиялық бөлімінің салыстырмалы сипаттамасы және оның көмірсутектерді іздеуге мамандануы // АЛТАЙДАР МЕН УРАЛИДТЕРДІҢ КОРРЕЛЯЦИЯСЫ литосфераның терең құрылымы, стратиграфия, магматизм, метаморфизм, геодинамика және металлогения. 4-ші Халықаралық ғылыми конференция материалдары. –Новосибирск, 2018. - Б. 153-156.

7) Коробкин В.В., Саматов И.Б., Төлемісова Ж.С. Шу-Сарысу бассейнінің оңтүстік-батыс бөлігінің карбон-пермь бөлігі жыныстарындағы минералды құрамын және дисперсті органикалық заттарды зерттеу мәліметтері // Геология және минералды ресурстарды сақтау. ҚазГЕО. - 2018. –No2 (67). - Б. 16-30.

8) Коробкин В.В., Төлемісова Ж.С. Кейінгі палеозойдағы Шу-Сарысу шөгінді бассейнінің пайда болуының геологиялық құрылымы мен геодинамикалық жағдайының ерекшелігі // «Сыртқы кен орындарының сейсмикалық режимге әсері және олардың көріністерін бақылау». РҒА Ұлттық жиналысының 40 жылдығына: баяндамалардың тезистері. int. мерейтой ғылыми. конф. - Бішкек, 2018. - Б. 190-193.

9) Төлемісова Ж.С., Коробкин В.В. Оңтүстік Қазақстанда (Шу-Сарысу, Прибалхаш, Іле) шөгінді бассейндердің пайда болуының терең құрылымы мен геодинамикалық шарттары // Геология және минералды ресурстарды сақтау. ҚазГЕО. - 2018. - No 3 (68). - Б. 24-34.

10) Коробкин В.В., Саматов И.Б., Төлемісова Ж.С. Шу-Сарысу мұнай-газ бассейнінің оңтүстік-батыс бөлігіндегі карбон-пермь бөлігі жыныстарының материалдық құрамын зерттеу // «Сыртқы кен орындарының сейсмикалық режимге әсері және олардың көріністерін бақылау». Ресей Ғылым академиясының Ұлттық жиналысының 40 жылдығына: баяндамалардың тезистері. int. мерейтой ғылыми. конф. - Бішкек, 2018.- Б. 194-197.

11) Коробкин В.В., Саматов И.Б., Төлемісова Ж.С. Шу-Сарысу бассейнінің оңтүстік-батыс бөлігіндегі карбон-пермь дәуірінің шөгінділеріндегі органикалық заттардың құрамын зерттеу мәліметтері // Матер. X Бүкілресейлік. Петрографиялық конф. халықаралық қатысуымен «Магматикалық және метаморфтық кешендердің петрологиясы». - Томск: Томск ғылым және технологиялар орталығының баспасы. Іс 10, 2018. - 447-457 б.

12) Коробкин В.В., Төлемісова Ж.С. Оңтүстік Қазақстанда (Шу-Сарысу, Балқаш, Іле) шөгінді бассейндердің пайда болуының геодинамикалық шарттары // Матер. X Бүкілресейлік. Петрографиялық конф. халықаралық қатысуымен «Магматикалық және метаморфтық кешендердің петрологиясы». - Томск: Томск ғылым және технологиялар орталығының баспасы. Іс 10, 2018. - Б.457-467.

13) Төлемісова Ж.С., Буслов М.М. Шөгінді бассейндер жамылғысында органикалық заттардың таралуы материалдық құрамы және сипаты // Мат. XI интерн. конф. жас ғалымдар мен студенттер «Ғылыми зерттеулердегі заманауи техникалар мен технологиялар». - Бішкек, NS RAS, 2019. - 392-399 б.

14) Төлемісова Ж. С., Буслов М.М. Оңтүстік Қазақстанның шөгінді бассейндерінің пайда болуының геодинамикалық шарттары (Шу-Сарысу, Пре-балхаш, Іле) - ІОР конференция сериясы: Жер және қоршаған орта туралы ғылым. - 2019. V.319. №1. - мақала нөмірі 012021.

15) Төлемісова Ж. С., Буслов М.М., Бекмұхаметова З.А. Шу-Сарысу бассейнінің оңтүстік-батыс бөлігін тас-пермалық бөлу шөгінділеріндегі органикалық заттардың құрамын зерттеу деректері. - ІОР конференциялар сериясы: Жер және қоршаған орта туралы ғылым. - 2019. V.319. №1. - мақала нөмірі 012020.

16) Төлемісова Ж.С., Коробкин В.В., Буслов М.М. Стратиграфиялық бөлімнің Қазақстанның оңтүстік шөгінді бассейндерінің (Шу-Сарысу, Іле және Балқаш) көмірсутектерінің болжамды ресурстарының бағасымен байланысы // ҚБТУ Хабаршысы. - Алматы, 2019. - No 4 (51). - S. 177-185.

17) Төлемісова Ж.С., Бекмұхаметова З.А. Көмірсутек шикізатын іздеу кезінде жоғары дәлдіктегі магниттік іздеуді, ауырлық күшін іздеуді және электрлік іздеуді қолдану мүмкіндіктері // Хабаршы ҚБТУ. Алматы, 2019. - No 4 (51). - Б. 185-193.

18) Коробкин В.В., Төлемісова Ж.С. Оңтүстік Қазақстандағы Шу-Сарысу, Іле және Балқаш шөгінді бассейндерінің болжамды көмірсутегі әлеуетін бағалау. // «Жетілген кен орындарын пайдаланудың жағдайы мен

болашағы» Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары, 2019 жылғы 16-17 мамыр. 1 томдық. Ақтау. Б. 77-90.

19) Төлемісова Ж.С., Коробкин В.В. Шу-Сарысу бассейнінің негізгі мұнай-газ кешенінің материалды құрамының ерекшеліктері - International Journal of Engineering Research and Technology. ISSN 0974-3154, 13 том, 5-нөмір (2020), Б. 1045-1056 © Халықаралық зерттеу баспа үйі.

1)